

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların **Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM içtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Kamuran TANHAN

Mardin Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti, tarafı olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 46'ncı maddesi uyarınca Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) kesinleşmiş kararlarına uymakla ve bu kararların gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. AİHM tarafından Türkiye aleyhine verilen ihlal kararları sonucunda hükmedilen adil tazminat, yargılama gideri ve fer'i borçlar merkezi yönetim bütçesinden karşılanmaktadır.

Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının sayısal dökümü, ödenen tazminatların hak ihlali türlerine göre dağılımı ve bu ihlallerin kamu bütçesine getirdiği mali yükün tespiti; hem yapısal insan hakları sorunlarının teşhisi hem de Anayasal bir hak olan bütçe hakkı ve şeffaflık ilkelerinin sağlanması açısından büyük önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 2015-2025 yılları arasında, AİHM tarafından Türkiye aleyhine verilen kararlar doğrultusunda başvurularda hükmedilen ve kamu bütçesinden ödenen toplam adil tazminat tutarı (yıllar itibarıyla ve döviz/TL bazında) ne kadardır?

2. Aynı dönemde (2015-2025), AİHM tarafından Türkiye aleyhine tazminata hükmedilen karar sayısı ve bu kararlardan etkilenen toplam başvuru sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?
3. AİHM tarafından verilen ihlal kararları ve hükmedilen tazminat tutarlarının AİHS’de güvence altına alınan hak ve özgürlük kategorilerine (yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele yasağı, adil yargılanma hakkı, ifade özgürlüğü, mülkiyet hakkı vb.) göre yıllık dağılımı nasıldır?
4. AİHM kararları doğrultusunda ödenen adil tazminat tutarlarına ek olarak; gecikme faizleri, vekalet ücretleri ve yargılama giderleri nedeniyle kamu bütçesinden ekstra ne kadar ödeme yapılmıştır?
5. İhlale sebebiyet veren ağır hizmet kusuru, ihmal veya kişisel kusuru bulunan kamu görevlilerine (yargı mensupları, kolluk görevlileri veya idari personeller) söz konusu tazminatların rücu edilmesine ilişkin 2015-2025 yılları arasında başlatılan rücu süreci sayısı ve tahsil edilen toplam tutar ne kadardır?
6. AİHM kararlarının icrasını denetleyen Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi önünde, Türkiye aleyhine verilen ihlal kararlarının nitelikli icrası (yapısal sorunların çözümü) kapsamında halen denetim altında bulunan dosya sayısı kaçtır?
7. AİHM nezdinde ihlal kararlarının ve buna bağlı tazminat yükünün azaltılması ile benzer ihlallerin tekrarlanmaması amacıyla Bakanlığınızca yürütülen önleyici eylem planları veya mevzuat değişiklik çalışmaları nelerdir?